

SM72

Over het verschil tussen expliciete overeenstemming en impliciete misverstanden

Oké, de wereld is niet zwart/wit. Maar ik ga hem toch even zo maken. Ik ga daarbij twee tweedelingen gebruiken:

1. Problemen

2. Perceptie

1. Er bestaan twee soorten problemen: supralokaal en suprasystemisch. ‘Supra’ berekent ‘in hoge mate’ en ‘in zeer hoge graad’.

– *Supralokale problemen zijn onze dagelijkse beslommeringen binnen onze kleine sociale groepen van familie, gezin, vrienden, collega’s en teamgenoten. Daar hebben we nog enigszins invloed op.*

– *Suprasystemische problemen zijn milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering. Daar hebben we als individu geen enkele invloed op.*

2. Perceptie is beleving, observatie en inzicht. Het kan objectief of subjectief zijn. Iets is objectief als het is gebaseerd op feiten en niet op meningen. Subjectief betekent ‘beoordeeld vanuit persoonlijk oogpunt’ en ‘meer emotioneel dan rationeel betrokken’.

Tot nu toe heb ik geen enkel waardeoordeel uitgesproken. Het is wat het is, voor wat betreft de taalkundige afspraken die we daarover met zijn allen gemaakt hebben. Mijn punt hier is ook weer tweeledig:

– *Supralokale problemen verdampen als we ze vergelijken met suprasystemische problemen. Maar onze aandacht en energie gaat voornamelijk in de eerste zitten, terwijl de tweede álle aandacht zou moeten krijgen.*

– *We verwarren objectiviteit voortdurend met subjectiviteit. Persoonlijke meningen en onderbuikgevoelens worden gelijkgesteld met wetenschappelijke observatie, onderzoek, feiten en bewijs.*

Dat dilemma moet worden opgelost. En daarom stel ik het volgende voor:

1. *Voorafgaande aan een debat moeten alle partijen akkoord gaan met een onafhankelijke arbiter: de wetenschappelijke methode, gerepresenteerd door een gerenommeerd wetenschapper.*
2. *Persoonlijke meningen en onderbuikgevoelens hebben geen plaats in het debat.*
3. *Het debat wordt gevoerd op basis van observatie, onderzoek, feiten en bewijs.*
4. *Iedereen moet openlijk zijn eigen theorie, hypothese of methode falsifiëren.*
5. *Voorafgaande aan het debat worden de objectieve wetenschappelijke feiten van een probleem gepresenteerd.*
6. *Het uiten van dogmatische uitspraken moet te allen tijde worden vermeden.*
7. *De scheidsrechter heeft het laatste woord.*
8. *Het debat moet zich richten op het oplossen van problemen en het opschalen van de oplossingen.*
9. *Kennis van de geschiedenis wordt alleen gebruikt om te voorkomen dat ze wordt herhaald.*
10. *Voor elk debat geldt het adagium:*

‘Elk probleem heeft een oplossing. Als een probleem geen oplossing heeft, dan is het geen probleem, maar een feit’.

Als we hierover geen expliciete overeenstemming kunnen bereiken, vrees ik dat we vast blijven zitten in impliciete misverstanden. Het risico daarvan is dat we het gevaar niet zien aankomen en al kibbelend ten onder gaan.

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl>

‘De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan’.